

ПУТУ

УКРАЇНСЬКИЙ
1877
МУЗЕЙ-АРХІВ

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИЖНЕВИЙ ЖУРНАЛ

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

ТІНІ НАД ОН — О. І.	стор. 3
ПАВУТИННЯ ЧЕРВОНИХ ШПИГУНІВ	4
ЙОГО ІМ'ЯМ —	
М. Янішевський, К. Яворський	6
СВІТ ЗА ТИЖДЕНЬ	8
ЧИ ЗМІНИЛИСЯ ЖІНКИ? —	
Д. Бендер	11
НІЧНІ ГОСТІ — О. Сурмач	12
ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ —	
В. К.	13
ЧИ ДОБРЕ ВИ ЧИТАЄТЕ? —	
Р. Маккой-Гарріс	14
УСМІШКИ, РОЗВАГИ	15

На фото вгорі: Великий натовп бурхливо вітав нового генерал-губернатора Пакістану-провідника Муусудмацької Ліги М. А. Джіннага, що прибув до Карачі. На фото: п. Джіннаг і його сестра Фатіма. (Фото А. П.)

Ліворуч: Французький винахідник Жан Патру-Лябур (ліворуч) продемонстрував 2. серпня в Парижі представникам преси своє нове тверде паливо «карбуроліт», що являє собою затверділу незапальну бензину. Винахідник заявив, що США підтримують конструювання мотора для цього нового палива. (Фото А. П.)

Внизу ліворуч: На місто Грєневу напало 26. липня 4.000 партизан. Урядові війська забили 100 партизан і багато взяли в полон. На фото: полонених партизан відвозять в автах до головної квартири 15. грецької дивізії. (Фото А. П.)

Внизу: На урочистій прем'єрі фільму «Джеєсі» в театрі «Одеон» у Лондоні були присутні видатні кіно-промисловці й зірки. На фото: фільмовий магнат Артур Ренк розмовляє з кіноартисткою. (Фото Д. Б.)

На обкладинці: Українські пластуни на прогулянці в Парінах (Баварія).

«Пу-Гу» виходить щотижня. Ціна окремого числа 3 н. м. Передплата — 12 н. м. місячно, на 3 м-ці — 36 н. м. — Передплату приймає видавництво «Пу-Гу» та усі поштові уряди і всі листоноші американської та британської зон.

Видавець і головний редактор —
ВОЛ. ЧАРНЕЦЬКИЙ.

Адреса редакції та видавництва: Augsburg, Bismarckstraße 13 II. Verlag „Pu-Hu“. Telefon 8885
Редактор приймає лише в середу і п'ятницю від 9 до 11

Authorized by HEADQUARTERS EUROPEAN COMMAND Civil Affairs Division.
Klischee: Behnsen & Co., Augsburg.
Druck: H. Mühlberger, Augsburg. — 8. 47.

Відділи англійської жіночої поліції дефілюють у Лондоні

Тіні над ОН

Вся світова історія заповнена війнами. Підраховано, що за 2500 років цивілізації пересічно на кожні 13 років війни припадає один рік миру. За останнє сторіччя майже не було року, коли б донебудь на землі не брязкотіла зброя, не стогнали б поранені, вмирущі. І що далі, то жажливішими стають війни. Війна 1914—1918 вперше в історії людства охопила цілий світ; остання війна не залишила на землі майже жодного нейтрального куточка і стала війною тотальною. Нема жодної ділянки життя, що її вона не торкнулася б. Техніка розвивається, і в наступних війнах будуть, мабуть, боротися за допомогою атомової, хемічної й бактеріологічної зброї, що призведе до загибелі і самознищення людства, якщо не буде покладений кінець цьому безперервному розвитку озброєнь і безперервному ланцюгові воєн.

Народи світу завжди підтримували й підтримують ідею міжнародної організації, що залагоджувала б мирним шляхом непорозуміння між окремими державами, була б світовою поліцією й судом.

Після першої війни з ініціативи американського президента Вілсона була створена Ліга Націй на нейтральному швейцарському ґрунті в Женеві. Один із її засновників, британський державний діяч Лойд Джордж, писав у своїх спогадах, що головною метою її було ліквідувати загрозу майбутніх воєн

за допомогою трибуналу, що мав розв'язувати суперечки між країнами.

Не можна сказати, щоб Ліга Націй досягла цієї мети. Жодна з держав не хотіла поступитися своїм суверенітетом, Ліга не мала достатнього авторитету і єдності серед її членів. Англо-французьке суперництво в Європі та англо-американська конкуренція на Середньому й Далекому Сході призвели до посилення ізоляціоністів у США, до розчарування в європейських справах та до віддалення США від Ліги Націй. Вони призвели до можливості нового зміцнення Німеччини, що, використовуючи суперечки в таборі переможців, спромоглася через Лігу Націй отримати всілякі полегшення для себе, щоб потім, відкинувши всю цю демократично-пацифістичну маску, показати світові свою справжню пащу хижака.

Коли західні держави, особливо Англія та США, на протязі майже півтора десятиріччя намагалися відбудувати Німеччину, німецький шовінізм оголосив вихід із Ліги Націй та боротьбу проти західного ліберально-демократичного світу, Ліга Націй нічого не спромоглася зробити так само, як вона ганебно провалилася в боротьбі з італійським фашизмом, що напав на Абесінію, одного з членів Ліги. Бо Ліга не мала досить сили, щоб загнуждати агресорів, у наслідок незгоди в таборі західних демократій та в наслідок американського ізоляціо-

нізму. І навіть, коли ці незгоди припинилися, західний світ не міг протистояти німецько-італійсько-японським агресорам, бо з самої своєї природи тодішні демократії були не здатні до наступу, до превентивної війни, і спромоглися лише оборонитися перед розбійницьким нападом.

Після італійського нападу на Абесінію Ліга Націй утратила будьякий авторитет, безславно й непомітно зійшла в могилу.

Друга світова війна принесла після незчисленного моря крові, сліз і страждань нову міжнародню організацію — Об'єднані Нації, де з'єдналися 51 держава, до яких приєдналися потім інші. Вона постала також з ініціативи американського президента — Франкліна Рузвелта. Її кінцевою ціллю стало не тільки унеможливлення воєн, а й створення «світу безпеки й волі, світу, де панує справедливість і моральні закони».

І перед молодим ОН відразу постали складні завдання. У всьому світі палають вогні, що можуть бути початком нової світової пожежі. Іран, Греція і взагалі Балкани, Єгипет, Палестина, Індо-Китай, Китай, Індонезія, — всюди палають ці вогні, що виникають із протиріч між світом демократій і світом тоталізму та з національної боротьби розбуджених колоніальних народів.

Чи вдасться ОН упоратись із своїми завданнями?

(Закінчення на стор. 5)

Павутиння червоних шпигунів

Томас Джонсон — фахівець у питаннях військової розвідки, автор книжок «Наша секретна війна» (з I. світ. війни) та «Що ви мулите знати про шпигунів і диверсантів» (з II. світ. війни).

Найбільша й найзагрозливіша в історії шпіонажу розвідувальна служба проникла в нашу країну в масштабах, що їх пересічний американець не в змозі уявити. Веєма засобами, відверто й приховано, советські шпигуни використовують нашу довірливість, щоб видіти з нас факти, методи або відкриття, що можуть допомогти ССРСР в його суперництві з нами.

Советський секретний «апарат», охоплюючи тисячі агентів і інформаторів, підтримується великою мірою американськими «товаришами» з слав робітників і тих 2-х мільйонів мешканців США, що походять з країн, які стали тепер російськими сателітами.

Росіяни вживали тут усіх тих трюків, що й у Канаді, але значно більшою мірою. Вони заклали фундамент для цього ще за війни, коли як «союзники» посилали до обох країн великі військові й промислові місії. В сполучених Штатах до 3.300 росіян; серед них багато експертів під виглядом допоміжних працівників налетіло в країну, відвідуючи фабрики, лабораторії, дослідні станції.

Деякі члени цих місій були шпигуни, що, прикриваючись офіційною працею, продавали військову, морську, технічну й дипломатичну розвідку. Над усіма стоїть МВД, політична поліція; раніш звалася НКВД. Різноманітні шпигунські мережі складаються з багатьох «осередків». За війни таких мереж було в Канаді десять; у нас, приблизно, 50. В кожному великому місті існувала щонайменш одна така мережа; в Детройті, Чикаго, Льюс-Анжельосі, Нью-Йорку — більше; російська військова розвідка має п'ять криптографів у Вашингтоні, в Оттаві був один.

У березні число російських урядовців в Америці складало разом 3696 чол. Ще 143 чол. були прикомандировані до установ Об'єднаних Націй; США мають в Росії тільки 210 представників.

Дмитро Мануїльський, міністр закордонних справ УССР, тепер репрезентує її при ОН. Він, мабуть, ще й тепер лишається головою Комінтерну. Цей геніальний цинік; один з останніх могоканів старої большевицької гвардії, вибрав багатьох високих агентів, що тепер відкрито й закулісно керують державами-сателітами. Мануїльський рукою майстра налагодив старанний комінтернівський реєстр друзів і посібників та секретну службу.

Операції російської розвідки підтримує Комінтерн та його утриманка — американська комуністична партія. Світова революційна організація, що її, як гадали розв'язав Сталін у 1943 році, ще утримує в Москві величезну картотеку з інформаціями про членів компартій, їх життя, здібності й корисність. З цих даних виходить советська розвідка коли шукає собі наймитів.

Керівники російської розвідки в США часто змінюються, частково для того, щоб привести в замішання американських урядовців, частково для того, щоб більше росіян збагатилися американським досвідом. Деякі агенти — це акредитовані урядові представники; інші приїжджають з підробленими американськими паспортними, фальшивими іменами й біографіями. Деяких, що вже бували тут раніш, росіяни вибирають серед військовополонених громадян держав осі, які знають багато мов. Їх силують повернутись до Америки шпіонами.

Працю скеровує представництво Комінтерну; це хитрі й спритні люди, що належать до багатьох рас, мають багато прізвищ і облич.

Їх слово — це закон для керівних кіл американської компартії. Вони знають, кого можна підштовхнути на секретну працю. Декому з членів наказують вийти з партії, не з'являтися на збори, нічого не робити, заощаджувати сили, поки їх не покличуть для інформації чи іншої праці. Члени партії на урядових посадах фігурують під псевдонімами або їх членські картки знищуються.

Інші відкрито вступають у різноманітні «фронтіві» організації, уживаючи їх для прихованого шпигунства чи оплачування шпигунів. Комуністи заявляють, що на кожного сучасного члена партії існує десять, готових працювати; це підтвердив Едгар Гувер (керівник слідчої комісії-пер). Це мусить означати цілу армію, регулярну й партизанську на 750 тис. чол. Незалежно від цих постійних мереж працюють соціальні оперативні групи «тузів», що виконують найвизначніші завдання включно до вбивств й викрадення людей. Вони працюють під керівництвом голови МВД — Лаврентія Берії, члена всемогутнього політбюро, що особисто доповідає Сталінові.

Підготовка в Сполучених Штатах убивства Троцького, що сталося в Мехіко, таємниче і ще досі нез'ясоване зникнення з нью-йоркського готелю Джульєти Стюарт-Пойнц, фанатичної американської комуністки, що про неї говорили, як про советську агентку; ще невикрите убивство Карла Треска, антикомуністичного робітничого редактора в Нью-Йорку, і несподіване «самогубство»

риканського вченого схопили в Чикаго під час передавання пакетів російському агенту, відомому під ім'ям «Адамсон». Розслідування виявило, що «Адамсон» прибув до Штатів з Канади з підробленим паспортом. ФБІ — (американська таємна поліція) відкрили в нью-йоркському готелі, де шпін зупинився, матеріяли про атомову бомбу. Але самому «Адамсонові» вдалося втекти.

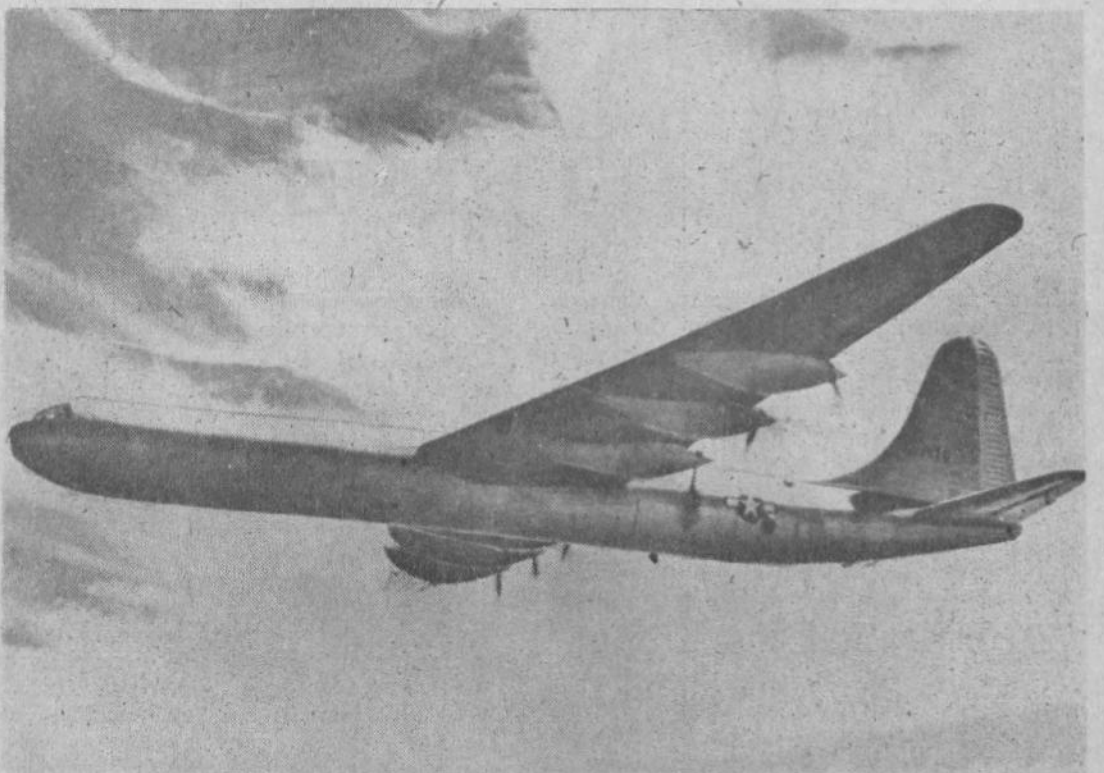
Російські агенти також збирають інформації про В-36, новий бомбардувальник, що може перенести атомову бомбу на будьяке місце земної кулі; про новий радар, про план збільшення судноплавної спроможності Панамського каналу, про наші пляни оборони в Арктиці.

Важливі пляни щодо керування металевими спорудами на відстані викрала з дослідної лабораторії у Вірджинії людина, що з політичною нехиттю згодилася приєднатися до цього штабу вчених. Пізніше подвійний контроль виявив його, як російського шпигуна.

Дуже конфіденціальні інформації про зміни в нашій закордонній політиці разом з багатьма секретними паперами потрапили до комуністичних гуртків. Їх товариші в державному департаменті іноді навіть впливали на нашу зовнішню політику.

Багато апаратів для підслуховування викрито в нашому московському посольстві, серед них один у стіні, найближчий до стола, де посол диктував свої секретні телеграми. Англіїці знайшли в їх посольстві шість мікрофонів нового типу, що їх майже неможливо викрити.

До мешкань американських дипломатів у країнах-сателітах часто вломлювалися «невідомі», і посол Річард Паттерсон в Београді мав докази, що його телефонні розмови перехоплюють. Його посольство весь час перебувало під наглядом шпигунів. Ці сателітні нації, що мали місії в США, були примушені допомагати російським шпигунам. Дипломати кількох сателітів роз'їжджають вільно по країні, входять у контакт з американцями того самого походження, ведучи

Найбільший у світі бомбардувальник В-36, що його плян намагалися здобути червоні шпигуни. (Див. в тексті).

генерала Кривецького в кімнаті готелю; — все це здається справою цих спеціальних оперативних груп.

Головним об'єктом советського шпіонажу була атомові бомба. Англійський учений Еллен Нанн Мей, що його описували як «чарівного, сором'язливого чоловіка з тонким гумором», подавав советській агентурі важливі факти й зразки урану. Недавно кілька американських учених з галузі атомової фізики познайомилися з чужоземними вченими, що задавали їм питання не стільки наукового, як військового, значення. Аме-

пропаганду за червону «демократію» й організуючи шпигунські осередки.

Щоб допомогти економічному видужанню Польщі, ми недавно дозволили приїзд місії з 21 технічного експерта, що вивчали нашу промисловість і винаходи. Раніш ніж вони повернулися, польський посол наказав кожному написати рапорт про все бачене, що могло б мати військового значіння. Тим, хто відмовлявся від шпигунства проти своїх гостинних господарств, він казав: «Я донесу про вас польській владі, де ще перебувають ваші родини».

(Закінчення із стор. 3.)

Спостережники щораз частіше приходять до висновку, що суперечності між великодержавами, тобто між західними демократіями й Советським Союзом, загрожують майбутньому ОН. Ліга Націй тихо вмерла в наслідок своєї нежиттєздатності, слабкості, неспроможності зміцнити своєї декларації економічними, політичними й військовими санкціями.

Така сама загроза висить над ОН, бо суперечності між її окремими членами, точніше, між зімкнутим східним блоком і всіма іншими державами світу, досягли такої точки, що всяка нормальна праця стає неможливою. Постійні советські «вето» розбивають можливість будь-якої акції ОН, перешкоджають співпраці. Англо-амери-

канцям тепер здається, що для СССР ця обструкція стала самоціллю.

Кілька тижнів тому англійський представник у Баді Безпеки ОН сер Александр Кеддоген застеріг Раду, що якщо їй не вдається встановити нову прикордонну комісію для розслідування стану в Греції, то члени спокійно можуть розірвати Хартію ОН і вернутись додому. Раді не вдалося розв'язати це питання, бо советський представник Громико знов наклав своє «вето».

Тінь Ліги Націй, що задихнулася в своєму власному безплідному базіканні, лежить над ОН.

«Плян Трумена», цей дійсно ефективний і реальний плян допомоги zagrożеним комунізмом Греції й Туреччині, оминає ОН. Найважливіші ухвали робляться таким чином через її голову, бо вона стала

непрацездатною. «Нема нічого дивного, — пише «Нью-Йорк-Таймс», — коли урядовці ОН говорили нашому кореспондентові, що вони почали тепер підшукувати собі нову працю.»

Тому так ентузіастично зустріла світова преса перший успіх ОН — припинення військових дій завдяки її посередництву в індонезійському конфлікті.

Перед ОН стоїть ще багато завдань — питання Єгипту, Палестини і взагалі Близького Сходу; питання економічної комісії для Європи, питання ІРО й інші.

Чи вдасться їх розв'язати — залежить від того, чи вдасться всьому світові побороти советську обструкцію, советський саботаж позитивної творчої праці, що ними прикриваються советська агресія й советська руйнівницька діяльність.

О. І.

Загибель «Максима Горького»

Від скрещення «передової» в світі пропаганди з народними грошима з'явився оригінальний гібрид «Максим Горький». Це був найбільший у світі літак — модернізований семимоторовий велетень повітря, побудований за останніми вимогами авіаційної техніки й озброєний засобами неперевершеної пропаганди.

Літак був величезних розмірів. Багато писалося: яких він велетенських розмірів, скільки метрів завдовжки сягають крила, скільки тисяч механічних сил має кожний мотор; також і про те, що він може підняти в повітря неперевершену досі в світі вагу. На літакові була устаткована друкарня, всі засоби видавництва, радіо, добре обладнані кабіни для пасажирів і навіть ресторан.

Принаймні так рекламувала про це її величність — «Правда», так підхопили обласні й районні газети і так дріботили по всіх глухих закутках «необ'ятної родіни» стінгазети фабрик та виробень.

(Закінчення із стор. 4.)

Торговельна корпорація «Амторг», офіційне агентство СССР, недавно опублікували на кілька товстих томів повний опис, фотографії, пляни й мапи всіх наших великих автомобільних і авіаційних виробень, енергетичних споруд, домен та мартенів, залізниць, мостів та гребель. Книжки не тільки дають «провідник покупцеві» для советської промисловости. Вони одночасно містять дуже повний атлас для диверсантів і бомбардувальників.

Щоб зупинити протікання інформації, ген. Маршалл «застебнув на всі гудзики» державний департамент. За війни кожний, хто носив золотий значок, міг узяти конфіденційні папери для праці вдома.

Недавня перевірка 23 тис. урядовців спричинила кілька сотень прохань про звільнення, декілька наказів про звільнення й одне віддання до суду. Щоб воювати проти шпигунства за кордоном, в кожному американському посольстві чи представництві мусить бути фахівець безпеки.

Ми терміново потребуємо великої кількості розвідників у чужих країнах для контролю над тими, хто збирається прийти до нас. Ми мусимо знати задні думки й приховані мотиви цих людей; мусимо бути готові, якщо потрібно, заборонити їм в'їзд до нашої країни. Коли ми дозволимо їм потрапити в наше середовище, діяти буде вже запізно. Тільки такою постійною пильністю можна захиститися від невтомних і фанатичних носіїв найтемнішої шпигунської системи світу.

Переклав О. І.

І раптом драма — скандальна авіаційна драма завершила увесь цей «бум», забравши сотні неповинних людських жертв.

Ніхто з пасажирів не повернувся живим.

За причиненими дверима модернізованої кремлівської кінозали має йти перегляд авіаційної кінохроніки. В урядовій льожі сидять: Каганович, Молотов, Ворошилов, Мікоян, Берія... Між ними людина з поруділими вусами з люлькою в роті. Серед присутніх гостей заслужені діячі мистецтва: Станіславський, Москвін, Качалов...

Погляди гостей з бстрахом зосереджуються на тих вусах. Люлька пихкає... Кожний намагається бути зрівноваженим, спокійним.

Попереду біле полотнище-прямокутник екрану. Влідий, стурбований кіномеханік хвилюється біля апарата, намагаючись бути бездоганно пунктуальним.

І ось панорама...

Серпень 1935 р. Околиці столиці світової революції, Тушинський аеродром. Сотні тисяч людей, різноманітно вдягнені, заповнили величезні простори. Сновигають спітнілі кінооператори, схоплюючи «ідеологічно-витримані кадри». В урядовій льожі в повному складі політбюро. Їх фотографують в анфас і в профіль.

На старті стоїть високий семимоторовий велетень «Максим Горький». В контраст йому з правого й лівого крила виставлені мініатюрні одномоторові літаки. Сміх... Курчата біля величезного орла-беркута! Все задалагідь завбачено: пропаганда в кожному русі, в кожному метрі кадрів — глибока, психологічна пропаганда, обчислена до найменших подробиць.

... Веселі й радісні обличчя схоплюють об'єктиви. Сотні тисяч пар очей задивляються на урядову льожу, на літаки. Ось паца фюзеляжу велетня відкривається: гості, заходьте! В пацу піднімаються чоловіки, жінки й діти в коротюсінських штаничках, у спідничинках, із кошиками, наповненими грушами й яблуками.

Паца ковтає людей. Зникають орденосці, інженери ЦАГІ, жінки діти... Ім задрить море людських поглядів. Де там стільки місця береться? І знову йдуть чоловіки, жінки, діти... Кінооператори націляються, забігають з усіх боків, полюючи на людські усмішки захоплення й подив.

Нарешті паца проковтнула всіх пасажирів. Дверці фюзеляжу зачиняються. На правий одномоторовий літак вмоцнується в зразковій уніформі літун, на лівий сідає кіно-

оператор. Його завдання увічнити в повітрі на кіноплівці гордість советської авіації.

Подана команда. Мотори гудуть. Велетень плавно зрушив з місця, розганяючись, відривається від землі й лине у височинь. Обабіч нього, мов близнятка, маленькі літаки, ніби на посміх виставлені: дивіться, дивіться, як далеко сягнула наша авіація!

В рух пішли хустини, кашкети. Гучні вигуки... Літаки набрали висоти. Альтиметри показують 4000 метрів. Літаки двічі обертаються колом над Москвою й знову над летовищем.

Кінооператор фотографує в повітрі «гордого сокола», на якому літун демонструє перед глядачами «неперевершену техніку» авіаційного пілотажу. Літун одірвався від правого крила, хутко набрав висоти й несподіваним стрімкопадним «штопором» кинувся вниз.

І раптом цей літак вривався просто в праве крило велетня й одбив його. Крило відірвалось. Сотні тисяч людей зойкнули. З крила, мов груші, посипались чоловіки, жінки, діти. Все летіло на землю, на смерть, роблячи з життя криваві крапки. Екран затремтів, виявляючи тасмницю в повітрі, що кінооператор був нервово вражений. Утративши крило, повітряний велетень утратив і рівновагу, хиличись набік. З фюзеляжу знову почали висипатися божевільно розпачливі фігури: чоловіки, жінки, діти...

Драма розігралася в повітрі на висоті майже трьох тисяч метрів, фінал відбувся на землі — кривавий фінал! Важкі мотори кльонули носом повітря, і літак, роблячи смертельні віражі, полетів сторч униз, несучи з собою рештки збожеволілих пасажирів. За ним поруч летів кінооператор. З усього розгону важкий велетень вривався в землю й вибухнув хмарою диму й полум'я.

Тисячі людей кинулися бігти в тому напрямі.

Екран блимнув. Усе зникло...

Вся, так старанно організована реклама досягнень «найпередовішої в світі авіації» завершилася нечуваною повітряною трагедією.

Тоді люлька пихнула, і грубий голос кавказьким акцентом прозвучав у залі:

— Такої картина показати неля!

Після того по всій країні почалася нова кампанія жертв на розбудову нових літаків-велетнів. Усі газети рекламували обіцянку, що побудують нові ще могутніші літаки: «Сталін», «Молотов», «Ворошилов», «Каганович».

Країна жертвувала мільйони карбованців на ескадрилью велетнів. Але їх більше вже не появлялось. А гроші?.. Вони зникли в таємничій скарбниці, що не має дна.

Та й хто наважиться в країні тиранії натякнути, куди поділися ті народні гроші?..

С. П.

М. ЯНІШЕВСЬКИЙ і К. ЯВОРСЬКИЙ

ЙОГО ІМ'ЯМ

Кіно-роман за оригінальним сюжетом і опрацюванням фабули Миколи Янішевського

ЗМІСТ ПОПЕРЕДНІХ РОЗДІЛІВ.

Біля Неаполітанської затоки Гаррі Годнетт, офіцер американської армії зустрічає свою сестру Айріс, що прибула з Америки працювати в УНРРА. Наказ штабу армії розлучає брата з сестрою. Він вилітає з ескадрилею бомбардувальників. Над Альпами його літак зістрілено, і, поранений, він рятується на легкоспаді. Ганс Тюмель, офіцер гестапо, потрапляє у гірській хижці на пораненого Годнетта. Він передягається в американський однострій, а свій одяг і свої гестапівські документи лишає при американцеві. З цими документами американського офіцера переносять до німецького шпиталю, мов би

гестапівця. Тюмель тікає до Швейцарії, одержує в банку величезну суму грошей, але його впізнають, і він тікає назад до окупованої Німеччини, видаючи себе за американського офіцера. Напочатку він із своїм денщиком переховується в підземеллі руїн міста Мюнхену.

Щоб легалізувати своє становище, колишній гестапівець Ганс Тюмель пускається на авантюру. Він хоче одружитися з баронесою Маріянною, колишньою нареченою американського офіцера Гаррі Годнетта. Денщик Сепп Фуке відвідує родину барона.

Тюмель прибуває до Маріянни в ролі її нареченого. При зустрічі Маріянна відчуває

відразу до нареченого, але спогади про перше кохання домінують над неприємними вражіннями. Тюмель вертається в своє підземелля з наміром убити українку-співачку Марію, що знає його особисто й може видати. Марію викрали й принесли до Тюмеля.

Тюмель намагається схопити Марію, але вона спритно тікає. Гонитва за нею й стрілянина не мали успіху. Марію рятують.

Айріс зустрічає Марію й цим потрапляє на слід Годнетта. Гаррі Годнетт читає в газеті оголошення про шлюб Маріянни і тікає з лікарні, щоб перешкодити Тюмелеві.

(Закінчення.)

Три автомобілі стають проти під'їзду замку барона фон Енде. Із «джіпів» зіскакують солдати «М. П.» в касках з автоматами в руках. Джеферсон дає короткий наказ, і кілька солдатів біжать у сад, оточують замок. Офіцер розом з Гаррі Годнеттом і двома солдатами простують до входу. Їх зустрічає перелякана Кароліна.

- Де тепер Маріянна? — запитує Годнетт.
- В себе, готується до вінця, — відповідає економка.
- Негайно ведіть до неї!

Кароліна веде несподіваних одвідувачів до дверей бу-дуару. За дверима чути голосну розмову й крик: «Геть! Геть! Геть!!!»

Лейтенант, владно постукавши в двері, відчиняє їх, і всі четверо вскакують у кімнату.

Тюмель, угледівши їх, кидає оком на вікно, але там показується вояцька каска з написом «М. П.»

Гаррі Годнетт, хутко зваживши обставини, підходить до Тюмеля й, зміривши його зневажливим холодним поглядом сталевих очей, проказує:

«Ми знов зустрілися з вами!?»

Злочинець приголомшений, мовчить. Маріянна здивовано дивиться на Гаррі й кидається до нього.

— Гаррі! Живий!? Гаррі!!! — скрикує вона, обвиваючи шию Годнетта. Обнявши її, він не спускає з ока небезпечного суперника.

— Папери! — владно наказує Джеферсон Тюмелеві.

Тюмель бачить серйозне й енергійне обличчя американця, розстебнуту кобуру пістоля й наведений отвір автомата; лівою рукою він добуває й подає документи.

— Це службова книжка, видана від сімнадцятої ескадрильї на ім'я майора Годнетта, — по-військовому рапортує Гаррі, побачивши свою книжку в руках у лейтенанта.

— Окей — І Джеферсон, оглянувши документи й фотографію, повертає їх законному власникові.

— Дякую, — відповідає Годнетт і, повернувшись до Тюмеля, додає: «До речі, люб'язний! Я взяв з собою ваш документ і маю намір вернути його.» Майор подає Тюмелеві його 'есесівський авсвайс.

Тюмель, поглядаючи з-під лоба, як зацькований звір, відмовляється від свого документа. Тоді лейтенант, узавши

«Гаррі! Ти живий, Гаррі...»

документ з рук Годнетта й глянувши на фото, владно наказує: «Окей! Руки вгору!!!»

Тюмель не поспішає. Два вояки хутко обшуковують його і добувають із кишень два пістолі. Джеферсон підкидає їх на долоні й ховає в кишеню.

— Але він досі не роззброївся!

— Поліцисти відводять Тюмеля. Він кидає на Маріянну останній, сповнений ненависти погляд.

»Папери!« — владно наказує Джеферсон.

Його ведуть через вітальню. Тюмелів погляд спинається на каміні з годинником, де Амур цілує Псіхею. Він оскаженіло кидається до годинника й, схопивши його, б'є об підлогу. Але Амур, зігнувшись, ще ближче припадає до Псіхеї. Тюмелева постать згорбилась і обм'якла, ніби не витримала тягару, що несподівано впав на його плечі. В оточенні поліцистів, що тримали автомати наготові, він спускається кам'яними сходами й раптом кидається тікати.

Вибухає кілька пострілів з автомата. Поліцист виростає на шляху перед злочинцем, що тікає, важко дишучи. Перед його обличчям блиснув отвір автомата. Кілька секунд, і Тюмелева спина зникає за заграбованими дверцятами арештового авта.

У вітальні Кароліна підіймає з підлоги годинник і, прислухавшись до розмірного тенькання механізму, ставить на камін.

— Скло розбилось... але це байдуже!

Стрілки показують половину дванадцятої, і Амур дзвінко цілує Псіхею.

... — Яке жахливе непорозуміння, Гаррі! Що з тобою трапилось? — запитує схвильована Маріянна.

— Бачиш — живий і здоровий! А ти? — і собі питає Гаррі, а погляд його спинається на зім'ятому шлюбному убранні, недбало кинутому на кріслі. — Що все це значить?

— О, я розповім усе послідовно! Місяць тому цей чоловік, такий зовні подібний до тебе, Гаррі, явився до нас і, назвавши себе твоїм ім'ям, наполягав узяти з ним

шлюб. Але я розпізнала його й сказала про свою підозру, що він не Гаррі Годнетт. І ось перед самим своїм прибуттям у нас відбулася серйозна розмова. Він визнав, що привласнив твої документи, щоб урятувати своє життя. Він навіть вигадав жахливу версію про твою загибель. Але я не повірила й пробувала його вигнати. На допомогу прийшов батько, потім і ви, — задихаючись, хутко переповідає Маріянна.

— Так, люба Маріянно! Я дійсно майже був убитий і півтора року був у безнадійному стані. Але Всевишній змилосердився й вернув мені спочатку втрачену пам'ять, а тепер і тебе, — закінчує Гаррі, обіймаючи наречену.

Джеферсон, усміхаючись, додає:

»Поздоровляю, майоре! Я довго буду згадувати про цю не зовсім звичайну й приємну службу повинність.«

— Славний Джефе, я запрошую вас на весілля!

В кімнату вбігає схвильована Айріс і кидається на шию Годнеттові.

— О, мій Гаррі!

— Айріс! Дорога! — обіймає він сестру. — Давно ти з дому? Як мама?

— З мамою все гаразд, але дуже хвилюється вона за тебе.

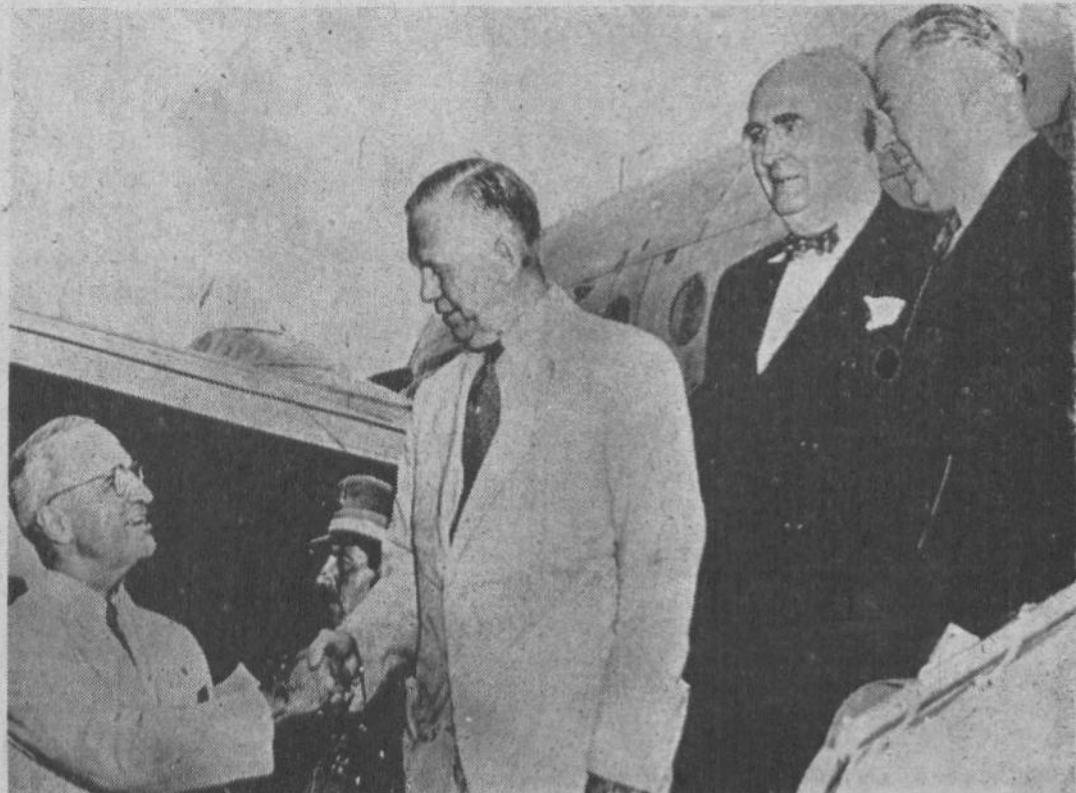
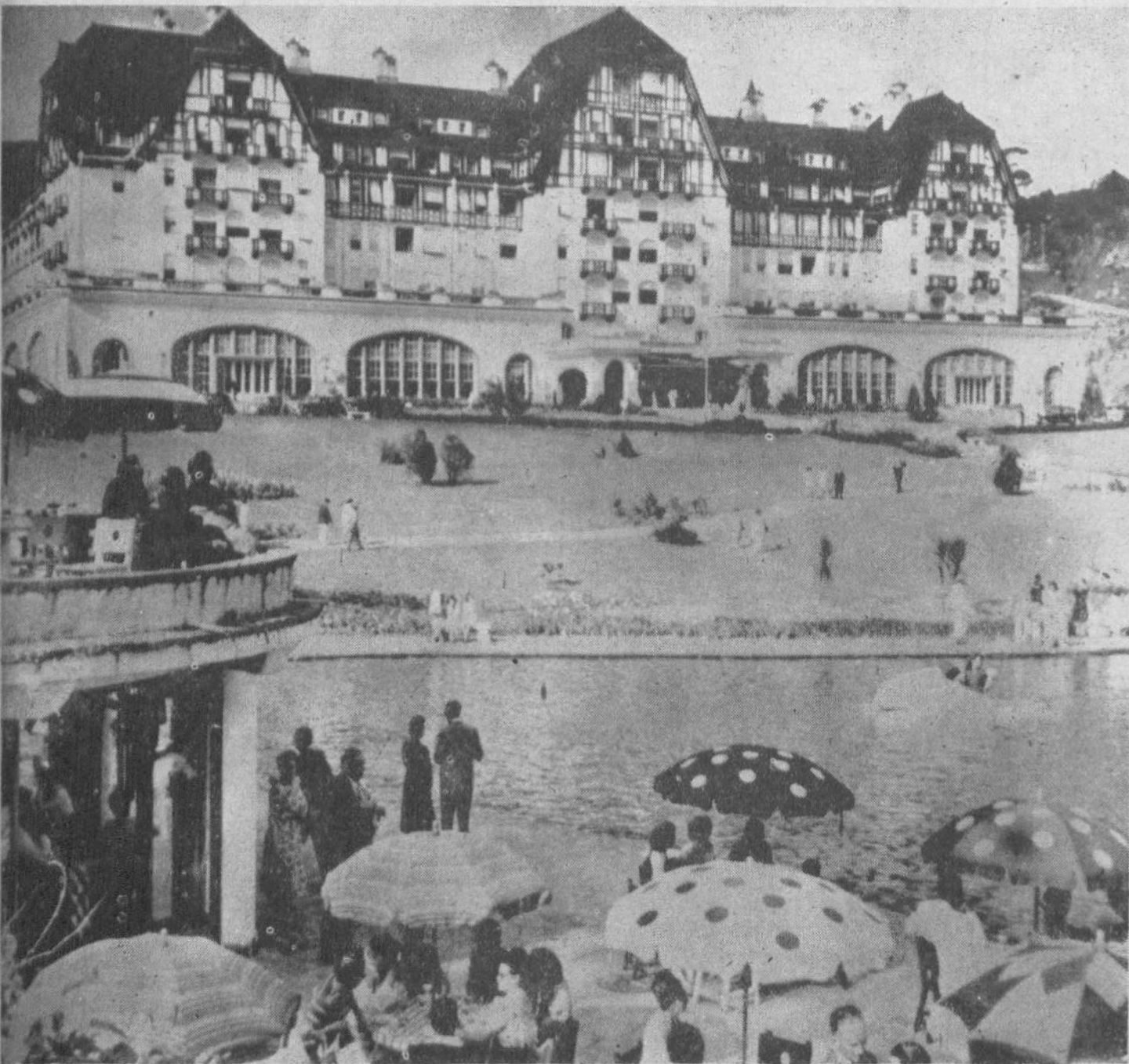
— Моя сестра, знайомтесь! — Годнетт рекомендує Айріс. Побачивши Марію й Миколу, він кидається до них: »Друзі! Який я радий бачити вас!«

(Продовження на стор. 10)

СВІТ ЗА ТИЖДЕНЬ

Конференція міністрів чужоземних справ американських країн, що почалась 15. серпня 1947 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) в готелі Квітандинча (фото ліворуч) — перша зустріч американських держав після мексиканської конференції весною 1945 року. Представник США — міністер закордонних справ Маршалл підкреслив, що конференція повинна поставити собі на меті в рямцях Об'єднаних Націй підтримати справу світового миру й укласти між державами західної півкулі договір взаємного сприяння в дусі договору з 3. березня 1945 року. Маршалл запропонував вважати незаконним неутралітет якоїсь американської країни в разі майбутньої війни. Цю пропозицію Маршалла схвалено більшістю двох третин голосів. Дебати показали, що конференція в Ріо-де-Жанейро не обмежується вузькими рамками питань оборони. На порядку дня стояли також політичні й господарські питання, а тепер обговорюються заходи проти комунізму.

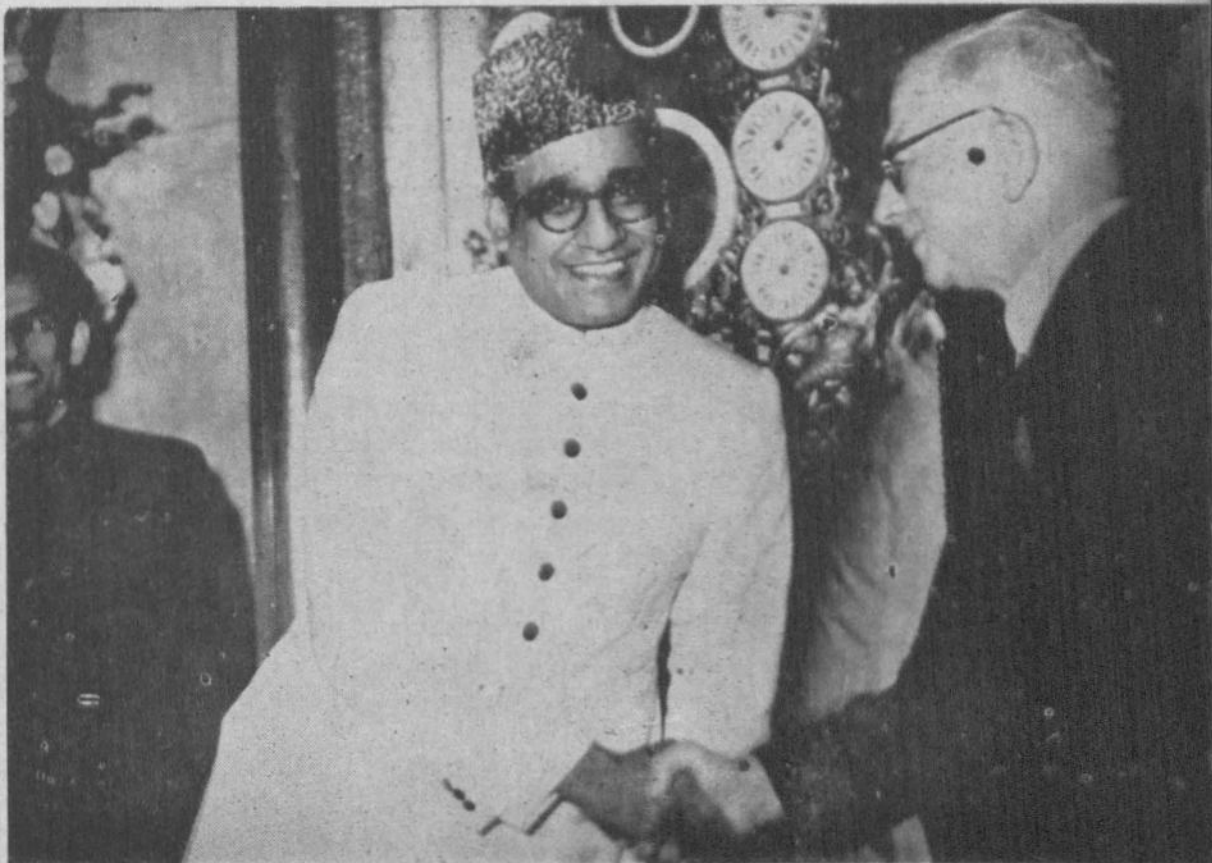
Внизу: През. Трумен прощається з мін. зак. справ Маршаллом, що разом з сенатором Ванденбергом та п. Ворреном відлітає на панамериканську конференцію.

Ліворуч: Відомий американський кінорежисер Біл Вільдер (позаду) влаштував у берлінському інформаційному центрі показ свого фільму «Втрачений тижневий відпочинок». Серед запрошених був присутній італійський режисер Росселліні (сміється), відомий світові своїм фільмом «Рим — відкрите місто».

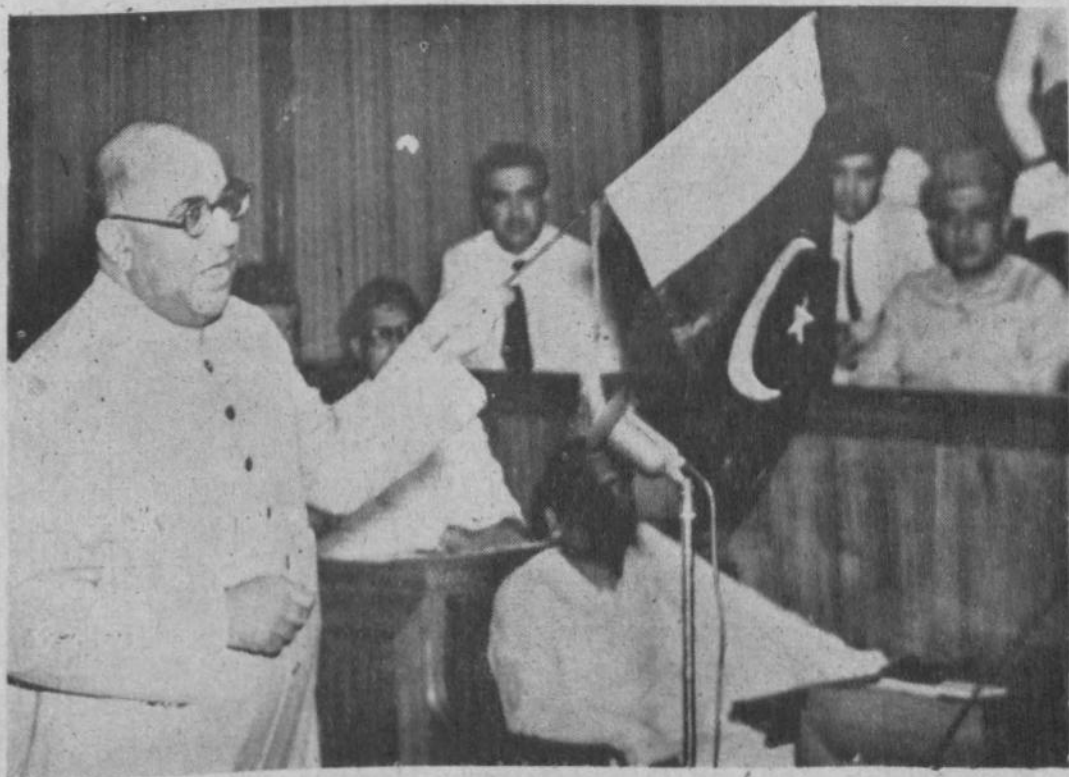

В таборі Муассон у Франції зібралися на 6-ій міжнародній зустрічі багато тисяч пластунів з п'ятдесятьох країн світу. Вгорі: типовий для міжнародного характеру зустрічі етюд-шотландський пластун пояснює своїм палестинським колегам конструкцію інструмента.

Нові домініони британської імперії святкували в серпні свій вступ до «комонвелту», як рівноправних його членів. Індуси, що перебувають у Лондоні, влаштували 15. серпня день індійської незалежності. Після підняття нового індійського прапору високий уповноважений Пакістану прийняв поздоровлення від представників англійського уряду. (Фото вгорі). Ледве закінчилися урочисті церемонії перших днів незалежності, як індійські лідери зустрілися з новими труднощами. Князівські дер-

жави не бажають вступати до Індійського Союзу, Магараджі й набоби, що були колись найвірнішими прихильниками Великобританії, почувують себе зрадженими нею. Два нові домініони будуть, без сумніву, провадити різну політику. Пакістан надовго залишиться британським домініоном і користатиметься з особливої підтримки Англії, зацікавленої безпекою «північно-західного кордону». Навпаки, Індія з нетерпінням чекає на звільнення від останніх зв'язків, що поєднують її з Великобританією, і, рішуче відмовившись від Європи, звернеться до Азії.

На фото вгорі: Прем'єр Пакістану Лікат Алі Хан з новим державним прапором. Праворуч: При розкопках зруйнованого кварталу Риму знайдено стародавній римський мур. На фото: місце розкопів.

Схвильований і радісний Годнетт звертається до всіх присутніх.

— Панове! Дозвольте рекомендувати вам моїх найкращих друзів і порятівників — українських артистів: міс Мері й містера Степового.

Маріанна перша підходить до них, тисне руку Миколи й обіймає Марію.

Який я радий бачити вас!

— О, Богу дякуйте... ми раді були допомогти...

Старий барон здивовано оглядає гомінке товариство, що так несподівано збурило тишу його замку.

— Нічого не розумію! Чи можливе все це!? Ні, у нас за часів Гінденбурга все це було неможливе. Фантастично! — завважує барон, звертаючись до здивованого Штосса.

— За цієї війни траплялись такі неймовірні випадки, що немає нічого неможливого, — відповідає друг старого барона.

— Так, буває... Але навіть на королівських ловах нічого подібного не траплялось. Ну: який мій зять? — запитує він Штосса, захоплюючись Гаррі, що підступає до нього.

— Полюєте; як і раніш?

— О, звичайно!

— До речі, дорогий тату, чи збереглася в вас старовинна чудова запіканка 1890 року?

— О, певно! Так, так! Запіканка. Кароліно! Кароліно! Хутчіш неси запіканку! Багато запіканки! — кричить барон навздогін економці. Гості переходять до вітальні. Кароліна вертається з батареєю пляшок. Старий наливає густого напою в золочені келехи й, піднявши келех, вдивляється в мужнє лице майбутнього зятя, потім доньки й усіх гостей.

— За здоров'я молодих!

— За здоров'я молодих!

У всіх палахкотять збуджені обличчя. Гаррі Годнетт цілує наречену.

Епілог

Судова зала в Нюрнберзі. Обтягнуті білими поясами, в касках чини американської військової поліції вводять обвинуваченого. Він дивиться з-під лоба, намагаючись не зрадити свого хвилювання, але йому це мало вдається.

Ганс Тюмель скидається на зацькованого хижака, що потрапив до ловецької ями з позабиваними палями. Тільки в цій залі ролю смертоносних паль виконують незворушні люди в білих касках.

Суддя читає висновки обвинувального акта, в якому йде довгий перелік беззаперечно доведених злочинів проти людства. В цьому обвинуваченні: убивства, пожежі, насильство, грабіж, винищування пам'ятників культури й цивілізації. Перебігає довгий жахливий ланцюг злочинів відповідального співробітника СС і СД, описаний скупим на слова й сухим службовим викладом. Але за кожним цим словом колись стояла трагедія багатьох людей, родин. І ось довгою вервечкою заходять до залі вони — ці живі свідки злочинів Ганса Тюмеля.

Перша йде струнка дівчина в сірому убранні. Вона блимнула очима на підсудного.

— Свідок-пані Марія Квітко, двадцять чотирьох років, народжена в Києві, оперна артистка, розповість нам, що знає про діяльність підсудного... — Узнаєте його? — Марія вдивляється Тюмелеві в обличчя й відповідає тихим голосом.

— Так, це Ганс Тюмель.

Плавко летиться її мова, і судді ясно уявляють, як до мешкання Марії вбігає Ганс Тюмель, обтягнутий у сіро-зелену уніформу з емблемою смерти на петлицях і кашкеті. Він звертається до молодшого Марііного брата:

— Чому ви, українці, тікаєте до лісу й не виконуєте розпоряджень німецької влади?

— Винні в цьому самі німці! — сміливо відповідає юнак.

— Партизан! Саботажник! — кричить Тюмель і стріляє впритул. Обливаючись кров'ю, юнак падає на порозі своєї кімнати.

Тюмель командує оточенням кварталів міста, влаштувавши полювання за людьми.

— В цю облаву потрапила й я. Нас тисячі, дівчат і хлопців, привезли до Німеччини на примусову працю...

Гірська хижка. В ній видужує Годнетт. Прийшовши до хижки, Марія бачить напівмертвого Годнетта...

Марія розповідає про драматичний епізод розправи Тюмеля з своїми супротивниками. І перед суддями встають картини двоюбою в катакомбах Мюнхену.

Суддя звертається до членів суду:

— Спиняємось на розгляді факту — замаху на життя американського офіцера містера Годнетта. Дівав підсудний, як вояк у бою, чи є тут зміст злочину?

— Я стріляв з метою самооборони, — заявляє Тюмель.

— Ні, це не так! Ніхто не загрожував Гансові Тюмелеві.

Американець був поранений, не мавши зброї. Я висловив співчуття, що Тюмель стріляв на пораненого, — заявляє Фукс.

— Свідок Марія Квітко, — викликає суддя.

— Я можу підтвердити, що в пораненого американського офіцера зброї не було. Він казав нам, що загубив зброю, коли котився з лявіною каміння.

Марія бере кінцеве слово:

— Правосуддя — велика справа... Чи думав він, цей злочинець, що кров мого брата й пораненого американця обійдеться йому безкарно? Настане день, коли тут, у Нюрнберзі, будуть засуджені всі злочинці, що зробили замах на права людини, її свободу й незалежність! Тоді настане довгожданий мир...

За Марією Квітко підводиться Фукс.

— Колись був я ляндрскнехтом... І коли мене 1941 року покликали до армії — я був призначений на денщика до цього пана. І ось за кілька років я побачив цілий ланцюг злочинів Тюмеля, організованих від нього на великі маштаби: убивства, пожежі, вивіз людей у неволю...

В цьому маленькому солдаті, що перейшов довгий бойовий шлях і зазнав стільки принижень і образ від свого офіцера, тепер вирує роками нагромаджувана ненависть. Цей непоказний і непомітний забитий солдат, що нічого не чув, крім виконання наказів, тепер усвідомив, де кінчається наказ і починається злочин. Його негарне обличчя стає особливо енергійним, коли він виголошує своє кінцеве слово, мов би він не свідок, а грізний палкий обвинувач.

— Я був солдатом. Я жив з солдатами і знаю їх. Мушу сказати, що такі, як Тюмель — тисячі СС і СД й золотих фазанів, втягли нашу батьківщину в цю страшну війну. Вони винні перед німецьким народом, винні перед мільйонами таких, як я: Сеппів, Фріців, Отто... Тюмелям немає місця в сім'ї чесних німців...

... Легкий вітрець колише шовкові штори в кімнаті Маріянни. Соняшні промені, виграючи химерними блисками, заломлюються в кристалі фляконів на туалетному столі. Розчервоніла Кароліна чіпляє гілочку флердоранжу до вінчального вбрання нареченої.

Чи змінилися жінки?

1. Чи сьогоднішні жінки більші на зріст і тонші, як жінки 50 років тому?

Так. Пересічний зріст дівчат у вищих класах середніх шкіл становив у 1892 році 160 см. Тепер він збільшився пересічно на 4 см. Загалом «що більше шириться освіта, то тоншими стають жіночі фігури». Усі вікові групи втратили тепер на вазі. Пересічне зменшення жіночої ваги в останньому десятиріччі складало 2 кг.

2. Чи жіночі форми змінилися за 50 років?

Так. В 90 роках ідеалом був «осиний стан» (48 см.); цього досягали тисним шнуркуванням. Сьогоднішня жінка має ширші плечі, більше розвинене огруддя, сильніші м'язи черевного поясу й спини, менш тендітний стан і тонші ноги. Ширина стегон зменшилася, але м'язи стегон і рук збільшилися.

3. Чи жіночі ноги стали більші?

Так. 20 років т. зв. «стандартні черевики», що їх носили манекени, були ч. 36. В цьому році ч. 39.

4. Чи американські жінки сивіють тепер раніше, ніж 50 років тому?

Так. Передчасне посивіння збільшується серед жінок усіх цивілізованих країн.

5. Чи сьогоднішні жінки живуть довше, ніж раніш?

Так. Середня тривалість життя тепер 69 років — на 18 років більше, ніж у минулому сторіччі. Для чоловіків: 63 роки, — збільшення на 15 років.

6. Чи сучасні жінки більш задоволені своєю долею?

Ні. Не дивлячись на швидкий соціальний і економічний прогрес, чверть жінок у США стурбовані своєю жіночою долею. Головна їх скарга — це ізоляція в хатньому господарстві й неможливість мати зв'язок із зовнішнім світом.

7. Чи жінки стали менш суворі в своїх поглядах?

Так. На подібну анкету 51,4% жінок відповіли «стали менш суворі», 32,3% — «приблизно так само», лише 11,1% дали відповідь — «більш суворі» і 5,2% відповіли, що не знають.

8. Чи американські жінки одружуються тепер молодшими?

Так. Починаючи з часів колонізації, йшов процес постійного зниження шлюбного віку. Сьогодні половина всіх білих жінок, народжених в США, одружується до 22-х років.

9. Чи сучасні жінки більш інтелігентні, ніж їх попередниці?

Так. Пів століття тому багато університетів відмовлялись приймати жінок для продовження студій, визнаючи їх за нездібних. В останньому часі досліді Гопкінса показали, що жінки виконують більше розумової праці в певному часі, ніж чоловіки, і виконання це акуратніше.

10. Чи жінки стали ліпшими керівниками, ніж раніш?

Ні. Досліді за 1928 рік показали, що жінки-керівники керуються особистими мотивами і вразливі до критики, занадто заздрають успіхам інших; не можуть добре співпрацювати з іншими жінками й не обізані з «правилами гри», не вміють спокійно по-спортовому прийняти поразку. Досліді в 1942 привели до подібних наслідків.

11. Чи більше жінок одружуються тепер?

Так. В 1895 з кожної тисячі жінок одружувалося щорічно 8,9; в 1945 — 12,3.

12. Чи жінки стали кращими матерями, чи більше турбуються дітьми?

Ні. Авторитети стверджують, що жінки в цьому сторіччі щораз більше передають опіку над вихованням дітей школам і церкві; сучасні матері багато менше розніжують дітей, ніж колишні.

Джеме Ф. Бендер.

— Ах, Кароліно! Я все ще не вірю своєму щастю, — каже Маріянна, притискуючи до грудей фотокартку Гаррі Годнетта, — який не схожий сьогоднішній день на той жахливий ранок...

Оглядаючи Маріянну в вінчальному убранні, Кароліна витирає сльози замилювання:

— Ви, баронесо, найкраща наречена в Німеччині.

«Сьогодні я найщасливіша жінка на світі...»

— Лиши мене саму, — просить її Маріянна і, ставши на коліна перед великим розп'яттям, гаряче молиться за своє майбутнє...

... Під готичним склепінням кірхи урочисто звучить орган. Вінчальна пара, стоячи на колінах, дістає благословіння від пастора і, повторюючи слова молитви, підводиться з шліфованих кам'яних плит. Гаррі надіває на палець Маріянні вінчальний перстень. Обряд вінчання закінчений. Живі квіти встеляють шлях шлюбної пари. Численні друзі й гості радісно поздоровляють Гаррі Годнетта й Маріянну.

— Мій милий! Сьогодні я найщасливіша жінка на світі! — зворушено озивається Маріянна. Гаррі ніжно цілує свою дружину...

... Ніс океанського пароплава розрізає запінені хвилі Атлантики. Спершись ліктями на поруччя, Гаррі Годнетт цілує свою молоду дружину в дорожнім убранні. Палуба заповнюється жвакими пасажирами, що вдивляються в туманні обриси величних хмародерів. Серед публіки появляються радісні обличчя Айріс, Марії, Миколи. Вони підходять до новоодружених.

— Там, дорога Маріянно, наша батьківщина, — завважує Айріс, показуючи на статую Свободи, що вирізбляється в тумані. Щораз ясніше вирісонується з туману освітлена сонцем, рука, тримаючи смолоскип.

Пелена туману заволокає статую; на її місці оживає обличчя містрес Годнетт, з надією обернене до неба.

— Дякую Тобі, Всевишній, за повернення мого сина! — Її обличчя повільно обертається в бік, звідки наближається пароплав, а простерта рука благословляє:

«Благословляю вас, дорогі мої діти!...»

Кінець

НІЧНІ ГОСТІ

(Уривок з роману «Украдене сонце»)

Макар Дубенко підвів голову. Зідхнув: стало легко-легко... Рожеві думи втихомирили його роздмухану душу.

Захотів їсти — це була добра прикмета. Вийняв з валізки хліб і ковбасу. Взяв ніж, але раптом застиг: хтось постукав у двері.

Прислухався. Може це запізнілі мешканці добивалися до брами? Ні! Стукали в двері помешкання. Можливо, це стукав дозорець, щоб щось йому сказати? Адже він не був два тижні вдома...

Чого ж він так гатить, той дозорець! Чи він не п'яний? Схопився, схвильований вийшов у коридор: «Хто там?» запитав.

«Я, пане,» — сказав дозорець. «Прошу пана, відчинити.»

Дубенко полетшено зідхнув.

«Чого це вас носить так пізно?»

Тиша.

«Листи, пане. Прошу ласкаво відчинити...»

«Зараз, зараз!»

Повернув ключем: на Дубенка натиснули двері. Відчинились. Спалахнуло яскраве світло в електричному ліхтаріку. Дубенко підсвідомо відскочив до стіни.

«Не чекали?»

Нічного гостя, що спитав по-московському, Дубенко впізнав з півслова.

«Ні!» — сказав він.

Це був слідчий Курт Гайнріх, керівник українських справ у гестапі. Дубенкові устало млосно. Він натиснув на стіну, немов би хотів відвалити каміння і з ним провалитись.

«Спокійно, любий редакторе,» — сказав Гайнріх. — «Просіть гостей до хати.»

Гримнув дверима: двері автоматично зачинились.

Дубенка опанував флегматичний спокій, як завжди в критичному безвихідному становищі. Більше того — приплила відвага, і він енергійно попрямував до кімнати. Позаду йшов Гайнріх з гостем, якого Дубенко не розглянув.

До обох приглянувся в кімнаті.

Перший — Гайнріх, що до нього Дубенко зголошувався щотижня, був у цивільному. Прямий, середнього росту, з посрібленою головою, з жовтими мішками під запаленими від безсоння очима. Другого, стрункого, молодшого, рожевого й пампухуватого в гестапівським офіцерським одострої в чині оберштурмфюрера він бачив уперше.

В кімнаті догоряла свічка. Гайнріх увімкнув електричне світло.

«Сідайте», сказав він. «Почувайте себе, як вдома.»

«Дякую за гостинність...»

Сів. Гайнріх сів напроти. Пампухуватий оберштурмфюрер з важним виглядом оглядав тризуба, що витяг з креденсу.

Тиша.

«Чи нині до вас телефонували з гестапа?» спитав Гайнріх.

«Так,» сказав Дубенко. — «Наказали завтра вранці з'явитися.»

«Не наказали, а сказали... А, зрештою, це те саме... Ви добре зробили, що самі

«Так, за вашу книжку вони вас не поглядять. О, я розумію, яку б вони мали

потіху, коли б вас упіймали! Ми цього не хочемо і тому, як бачите, прийшли до вас повернутися додому. Могло бути гірше...»

«Я це розумію, але, на жаль, у місті лишатися не можемо, бо в міську браму стукають большевики. А чекати, щоб вони мені схопили, я не маю охоти...»

Ви, любий редакторе, нам потрібні. Розумієте? Потрібні! Ми прийшли з пропозицією, що її вам пропонував доктор Ган — шеф пропаганди... Ні? А ви відмовились... Пригадуєте?»

Дубенко зблід: відразу пригадав розмову з шефом пропаганди, але з тактичних міркувань вирішив її забути.

«Не пригадую,» сказав він. «Може щось було подібне, але в мене така забита голова... Я навіть забув, який день сьогодні... Я скоро забуду своє ім'я... Тому не дивно...»

«Я вас розумію,» перебив Гайнріх... «Родинні справи... тощо... Отже, будемо відверті. Большевики під Вродами. Німеччина... і ваша батьківщина... в небезпеці. Ми за всяку ціну мусимо стримати широку закросну большевицьку офензиву, поки не випустимо з виробництва феноменальну зброю, якою поставимо весь світ на коліна. Ясно? Ви, українці, нам у цьому допоможете, бо ви з нами в однаковому становищі. А може — в гіршому. Коротше кажучи, ми до вас з тим самим, що й доктор Ган... Ми вас беремо до війська...»

У Дубенкових очах спалахнули вогники гніву. Його беруть до війська! Ха! Наволоч! Готовий вибухнути, він раптом узяв себе в руки, вирішивши з швабом побавитися.

«Мене? До війська?» сказав він. «Я ж наскрізь цивільна людина! Вибачте, але ви жартуєте.»

Гайнріх хитро примружив свої блискучі, як у кокаїніста, очі.

«Ви — цивільна людина? Ха-ха! Ви — лейтенант, пане Дубенко! Ні? Лейтенант! Та-ак! Звідки я знаю? Я знаю все!»

Дубенко цим відкриттям був вражений, але не здавався.

«Так, я лейтенант! Тиждень без року. Мені з закінченням університету автоматично причепили, вибачте, цього лейтенанта. Я з ним маю стільки спільного, скільки, скажемо, ви з небесними світилами.»

«Нас це зовсім не цікавить. Хочете бути цивільним — будьте! Тільки в сс-вафен уніформі. Зрештою, ми вас беремо на воєнного кореспондента.»

«Я? Воєнний кореспондент? В сс-вафен уніформі?»

«Та-ак!»

Гайнріх був роздратований.

«Ні! Тут щось не до ладу. Я ж не німець?»

«Знаю! Але ви іншого виходу не знайдете. Дорога назад — закрыта. Хочете чи не хочете, мусите йти з нами: кров'ю вибороти собі місце в новій Європі. Але не вимагайте тепер неможливого. Те що вам належить, — відстанете по війні. Рішайте! Ми вам доручаємо великий пост воєнного кореспондента. Своім ім'ям та впливом ви змусите українську молодь кинути завчасно бавитися в державу й стріляти нам у

спину, закричите її в сс-вафен уніформі стати проти спільного ворога.»

Тиша.

Дубенко знову спалахнув у гніві. У чорному гніві за образу гідності своєї нації! Але інстинкт самозбереження стримав його, і він вирішив грати з підступним дияволом до кінця.

«Для українців», сказав він, «завелика честь ходити в сс-вафен уніформі... Служити в гвардії фюрера...»

«Так, але ми, однак, не відмовляємо вам у цій честі. Отже, згода!»

Гайнріх глянув на Дубенка холодними зеленкуватими очима. Дубенкова надія дипломатично відв'язатися розсипалась, як картонна хатка. Він вирішив відкрити карти й діяти прямо.

«Сказати вам правду?»

«Так.»

«Чесно?»

«Так!»

«Я до армії не піду. І ви мене не змусите, бо я чужинець. Тим паче до есесів — гвардії, що комплектується з німців на добровільних засадах. Більше того, я до армії не піду, щоб не заплямувати своєї національної честі. Тепер робіть, що хочете... Я втратив усе. Маю ще душу, але вона мені не потрібна...»

Скандальна тиша.

«Що...?!» скрикнув пампухуватий оберштурмфюрер чисто по-українському, що бавився в кутку з тризубом. «Не змусимо? Брешиш, змусимо! І не кудинебудь, а до есесів-гвардії фюрера! Для вас завелика честь служити в гвардії фюрера? Правда! Ми вам її не даємо. Ми вас послаємо до есесів, бо ви небезпечні. У вермахті ви нашкодите. Гвардії, що складається з добірних німців, ви нічого не вдієте. Ні! Там вас... А-ах! Та хто ти такий? Ти — підлюдина! Ти мусиш лизати мені чоботи, що я — німець — з тобою розмовляю». Він зім'яв тризуба й кинув у кутку. Потім звернувся до Гайнріха, як до свого підлеглого: «До тюрми! Нехай ще раз його полікують... від державоманії...»

І прожогом вийшов.

Гайнріх в арештованого забрав документи. Вивівши його й замкнувши двері, ключ сховав до кишені. Потім вивів Дубенка на двір і сухо сказав:

«Сідайте в авто!»

Дубенко сів. Авто врізалося в чорну густу ніч. Куди його везуть? Він пильно дивився крізь віконце в затемнене місто.

На вежі ратуші вибило десяту. В авто бив травневий пронизливий гірський вітер. П'яний і запашний! Дубенко пив його з жадобою спраглого пустельника, що раптом натрапив на ужерело.

Личаківська лишилася позаду. Авто врізалося у вулицю Зіблікевича, перетяло майдан Пруса і впірнуло в вулицю Пелчинського. Тепер Дубенко не сумнівався: його везли старою дорогою. До Лонцької тюрми. На вулицю Томіцького... Кінець...

Тим часом авто зупинилося біля знайомої кованої брами. Біля брами, що стояла на грані життя і смерті. Біля брами, що ділила день від ночі, світ від пекла...

Дубенко вийшов з авта.

«З двох можливостей», сказав Гайнріх, «ви вибрали другу. Великодушно вам її даємо. Ні? Подумайте. Наша ініціатива кінчилася по цей бік брами. Потой бік — ваша. Тоді ми подумасмо...»

Біля відкритої брами чекало дві постаті в чорному.

«В шістку!» сказав Гайнріх.

Дубенка проковтнула зловіща темрява...

«Летючий голляндець»

Справжнє його прізвище було Барент Фоке. Однак в устах матросів він був «русським велетнем». Сам бридкий і понурий. На устах його ніхто ніколи не бачив усміху. Про нього розповідали захопливі історії і він був найславнішим мореплавцем свого часу.

В XVII столітті почало свою працю ново-організоване «Східньо-індійське торговельне товариство». Подорож до Індонезії тривала кілька літ, а то й більше. Це не була забавка, о ні! Тоді ще плавали без допомоги карт і всяких інших плянів, якими тепер послуговується модерне мореплавство. Вночі закидали кітви донебудь при березі і відпочивали до наступного дня. Тодішнє мореплавство особливо було зв'язано з погідними вітрами.

В ту епоху з'явився Барент Фоке. Він був першим, що змінив дотеперішню тактику плавання поблизу берегів і відпочивання в різних пристанях. Його судно, випливши з Голляндії, не затримувалося в жодному порті, аж поки не закидало кітвиць у Батавію чи Сурабаї.

Капітан Фоке не лякався темряви, а навпаки твердив, що багато вигідніше плисти в місячну чи зоряну ніч, ніж при нестерпній спекоті дня. Крім того, він вибрав собі інший шлях: через відкрите море, розуміючи, що, чим далі від берега, тим менше підводних скель. Шлях поміж Голляндією та Індонезією він перепливав за 90 днів, хоч інші мореплавці потребували на це щонайменше двох літ. Звідси й пішла його назва «Летючий голляндець», яку йому дали в Європі.

Усе складалося добре, як нагло почали говорити, що капітан Фоке із своєю залогою корабля запродав душі чортові. І за це, мовляв, при допомозі диявола переноситься дуже швидко з місця на місце.

І хоч це вже не був час темного середньовіччя в Європі, однак забобон панував і тут. Європа роїлася ще тоді від усяких чорнокнижників, алхіміків і астрологів, що надаремно розшукували «філософічного каменя».

Дійшло до того, що вся Голляндія визнала капітана Фоке за характерника, а поява його хижого судна в пристанях викликала паніку. Люди тікали перед «русським велетнем». Ним страшили дітей і старших.

Аж одного разу, випливши з Голляндії, «Летючий голляндець» загинув. Може розбився об підводні скелі? Або затонув під час шторму? Про це ніхто не знає...

Але про його заслуги не забуло «Східньо-індійське торговельне товариство». Воно поставило йому пам'ятник на острові Кніпер, який знищили англійці в 1811 р. під час їхньої інвазії на Яву.

А легенда? Легенда зробила з нього «запроданого чортові пірата», що ніби з цілою залогою корабля мусить плавати по морю аж до кінця світу.

Подав М. Брик

Відзначення коней

За відважну службу під час налетів на Лондон відзначено минулого місяця трьох коней лондонської поліції медалями «Хрест Вікторії» для звірят. Цим самим висловлено признання всім коням лондонської поліції, що в тяжкі хвилини для англійської столиці вірно й відважно виконували свою службу.

Цю медалю почали видавати ще за першої світової війни, головню, собакам та поштовим голубам.

На фото:

Стрибок угору: п. Маїк, «Степ», скочила угору на 120 см.

Ще трішки і... Папіж І., «Чорногора», скочив угору на 147 см.

Куля в повітрі: п. Лукач, «Степ», штовхнула кулю на 6.86 метрів.

Легкоатлетичні змагання

На спортовому майдані українського табору ДП в Авсбурзі 9. 8. 47 р. відбулися змагання з легкої атлетики між спортовими дружинами «Чорногора» й «Степ». У змаганнях жіночих груп виграла «Чорногора» з рахунком 38:26, чоловіки програли на користь «Степ'у» з рахунком — 46:36.

Загалом перемогу здобула «Чорногора» з рахунком 74:72.

В порівнянні з минулорічними крайовими змаганнями відмічено кращі наслідки з таких видів атлетики: п. Євсієвський («Степ») скочив угору на 162 см. проти 154 см.; п. Дубас («Чорногора») скочила угору на 123 см. проти 120 см.; п. Капко («Чорногора») штовхнула кулю на 4,50 м., поправивши минулорічний осяг на 12 см.

Найкращі осяги здобули серед жінок:

Біг на 60 метрів: п. Маїк («Степ») — 8,8 сек.

Куля: п. Капко — 7.50.

Біг на 200 метрів: п. Дубас («Чорногора») — 30,0 сек.

Стрибок угору: п. Дубас («Чорногора») — 123 см.

Стрибок у довжину: п. Дубас («Чорногора») — 410 см.

Жіночу естафету (4×60 м.) виграла «Чорногора» з часом 36,5 сек. проти «Степ'у» — 37,2.

Серед чоловіків:

Біг на 100 метрів: п. Євсієвський («Степ») — 12,5 сек.

Біг на 1500 метрів: п. Дрогобицький («Чорногора») — 4.54,7 сек.

Куля: п. Яцишин («Степ») — 10.41 м.

Диск: п. Яцишин («Степ») — 33.40 м.

Граната: п. Євсієвський («Степ») — 49.04 м.

Стрибок угору: п. Євсієвський («Степ») — 162 см.

Стрибок у довжину: п. Євсієвський («Степ») — 5.63 м.

Естафету (4×100 м.) виграла дружина «Степ'у» з різницею 0,3 сек.

На фотах кілька моментів із змагань.

К.

Чи добре ви читаєте?

Чи цікаво вам знати, як ви швидко читаете? — Тоді візьміть олівець і годинник. Закінчивши цей абзац, занотуйте точний час. Читайте зі звичайною швидкістю. Прикінцеві питання покажуть, чи добре ви зрозуміли прочитане. Готові?

«Повільний читач — нікчемний читач», говорить Норман Левіс, автор твору «Як читати краще й швидше». — «Людина читає швидко тоді, коли швидко думає, має добрий зір, великий запас слів і широкі загальні знання. Більшість людей, що читають удешевлено швидше за якогось мнемону, засвоюють із прочитаного незрівнянно більше, ніж він».

Левіс, що в нью-йоркському коледжі вчить дорослих правильно читати, вказує на те, що читання, може, найважливіша наука, яку ми будь-коли вивчаємо. Рідко трапляється праця, що не вимагала б його. І якщо менше, ніж 4% дорослих американців не вміють читати зовсім, то щонайменше 60% не вміють добре читати.

Найважливіший чинник удосконалення читацьких здібностей — це вправи. Кожен день має приносити свідоме зусилля читати на краплину швидше і охоплювати одним поглядом більше. Очі не бачать нічого, коли просто рухаються вздовж рядка. Щоб читати, потрібні невеличкі павзи. Що ширший простір охоплюють ваші очі, то більше слів ви бачите відразу і то швидше читаете. Хороший читач робить лише дві три зупинки впродовж звичайного друкованого рядка, поганий зупиняється майже на кожному слові, а прекрасний бачить відразу весь рядок і таким чином може читати вузьку колонку друку в низ, не рухаючи очима зліва направо. Саме завдяки такому читанню Теодор Рузвелт заслужив славу читача цілої сторінки відразу, що, очевидно, неможливе. Він швидко читав сторінку вниз, а до того ж володів мистецтвом переглядати текст, часто охоплюючи лише головні слова.

Д-р Стелла С. Кентер, голова університетської клініки читання в Нью-Йорку, вважає за найгіршу помилку читання кожного слова окремо, а потім повторення їх разом. Багато з тих, що читають повільно, вимовляють кожне слово або голосно, або в думці. Якщо хочете пересвідчитися, чи вимовляєте ви читаючи, то доторкніться легенько до уст. Коли губи не ворухнуться, попробуйте доторкнутися до горла там, де міститься голосовий апарат. Якщо горло дрижить, значить ви вимовляєте. Щоб відучитися від цього, пробуйте читати легенький текст так швидко, щоб не було часу на вимову, і, що найважливіше, намагайтеся зосередити всю свою увагу на думці автора. Це також кращий спосіб утриматися від повторень. Ми читаємо посправжньому лише тоді, коли розум і уява захоплені читанням.

Усі знавці справи погоджуються, що бідний запас слів гальмує швидке читання. Але не шукайте кожне нове слово в словнику, читайте щонайменше до кінця розділу. Часто значення слова стає ясним із тексту. А якщо ні, то все ж спробуйте усвідомити собі його перше, ніж подивитися в словник. «Великий лексичний запас», — говорить Норман Левіс, — «не твориться вишукуванням великої кількості слів у словнику. Він з'являється як наслідок широкого читання, кмітливості й допитливості».

Книжки, що їх Левіс рекомендує своїм студентам, здаються складними для повільного читача. Це історія, мемуари, психологія, фізіологія, математика й соціологія. «Якщо

мої студенти читають ще любовні романи й пригодницькі повісті, то це прекрасно. Це допоможе їм набути більшої швидкості. Бо найбільше шкодять повільним читачам обмежені загальні знання. Вони ніколи не мають насолоди від книжок, а деякі з них не відкривають їх з днів шкільної лави».

Дуже важливо також пристосувати швидкість до характеру читаного матеріалу. Читаючи інструкцію, як пекти пундики чи як зробити полічку на посуд, ви змушені читати так, щоб ясно усвідомити кожен пункт. З другого боку, в пригодницькому романі ви сміло можете пропустити детальний опис гірського пейзажу й читати далі. Але пропускати — це не те саме, що переглядати. Переглядаючи, ви швидко перебігаєте розділ і охоплюєте лише основні слова. В цьому секрет того, що дехто з фахівців встигає перечитувати все, друковане, з його галузі.

Як швидко люди читають? — 225 слів на хвилину — середня швидкість доброго учня шостої класи. Та цього зовсім не досить, щоб мати задоволення від газети чи журналу. Студент вищої школи відчуває труднощі, якщо не може читати 300 слів на хвилину, а студент коледжу, що читає менше 350 слів, ніяк не позбудеться почуття непевності. При деяких роботах навіть 600 слів на хвилину є надто повільно. В клініку д-ра С. Кентера зверталися особи, що хотіли ще збільшити цю швидкість, і вони досягали свого. Левіс читає більше, ніж 800 слів, і весь час удосконалюється.

Для багатьох із нас буде викликом дізнатися, що переважна більшість дорослих людей може збільшити читацьку швидкість власним зусиллям щонайменше на 35%.

Тепер подивіться на годинник. Поділіть 793, число прочитаних слів, на число хвилин і ви знатимете свою швидкість.

Щоб перевірити, як добре ви засвоїли текст, дайте відповідь на подані нижче запитання, не зазираючи знову до тексту. Рахуйте 10 вічок за кожну правильну відповідь і, якщо ви наберете їх 80 або більше, то це означатиме, що ви зрозуміли основні моменти.

1. Вправний читач переплутує все те, про що він читає. Так? Ні?
2. Поганий запас слів уповільнює читання. Так? Ні?
3. Вимовляючи кожне слово, ви краще розумієте прочитане і збільшуйте свій запас слів. Так? Ні?
4. Теодор Рузвелт читав усю сторінку відразу. Так? Ні?
5. Читання — найважливіша шкільна наука. Так? Ні?
6. Число дорослих, що читають погано: а) 5%, б) 25%, в) 60%.
7. Більшість дорослих може збільшити свою читацьку швидкість щонайменше на: а) 10%, б) 35%, в) 100%.
8. (Дві відповіді невірні, викресліть їх). Звичайною помилкою при читанні є: а) читання кожного слова окремо; б) читання гумору; в) повторення чи перечитування; г) вимовляння слів; д) відвідування кіно.
9. Той, хто читає дуже швидко, може навчитися читати ще швидше. Так? Ні?
10. Неодмінне відшукування в словнику кожного нового слова збільшує швидкість читання. Так? Ні?

Відповіді на питання: 1) Ні. 2) Так. 3) Ні. 4) Ні. 5) Так. 6) 60%. 7) 35%. 8) Невірні відповіді: б) і д). 9) Так. 10) Ні.

Переклад з англ. Ольга С.

Книжкова полиця

ВОЛОДИМИР СІЧИНСЬКИЙ. — ЧУЖИНЦІ ПРО УКРАЇНУ. Вибір з описів подорожів по Україні та інших писань чужинців про Україну за десять століть. П'яте видання. Авґсбург. 1946. Стор. 118, 8°, ціна 8 н. м.

Збірка описів подорожів по українській землі та інших вражіннь й висловлювань чужинців про нашу землю та наш нарід надзвичайно цінна й корисна; дає документальний матеріал для пізнання минулого України та знайомить із ставленням до нашої батьківщини представників інших народів та з їх думками про Україну.

Про цінність книги найкраще свідчить те, що вона витримує вже 5-те видання і має свою певну історію.

Зрозумілий популярний виклад, чітке пов'язання чужинецьких висловів з добою та історичними подіями роблять книгу читабельною та цікавою для ширших читацьких кіл.

Можна лише пошкодувати, що деякі цікаві епохи нашої історії подані надто побіжно. Наприклад, жодним словом не згадано про Ярослава Мудрого, що був тісно зв'язаний дипломатичними зносинами й родинними зв'язками з більшістю королівських дворів Європи. Так само щодо Володимира Великого та Святослава Завойовника.

Бажано було б також у додаток до чужинецьких висловлень про Україну навести хоч би назви літературно-мистецьких творів, де зображується чи згадується Україна та її діячі. Згадки про Вольтеру «Історію Карла XII» безперечно мало, бо про Мазепу є стільки творів у європейській літературі (Байрон, Готшаль, Словацький та багато інших), що самий перелік їх має велике значення.

Наші завваги ніяк не зменшують великої цінності книги, яку рекомендуємо прочитати і гімназійній молоді, і студентству, і старшому громадянству.

Г. О.

ДГАН ГОПАЛЬ МУКЕРДЖІ: «ПРИГОДИ ХОРОБРОГО ГОЛУБА», оповідання з індійського життя, з ілюстраціями, переклала Стефанія Нагірна, накладом Вид. Сп. «Українське Слово», Регенсбург, стор. 93, 8°, ціна 8 н. м.

Книга належить перу найвидатнішого індійського письменника Дган Гопаль Мукерджі. Вперше з'явилася друком в 1927 році в Нью-Йорку та Лондоні й здобула в читачів таку славу й захоплення, що була нагороджена золотою медаллю Нобеля, як найкраща книжка для молоді.

З любов'ю описує автор пригоди поштового голуба Рябошикий, і, як і інші індуси, вірить у те, що не лише люди, а й звірі та птахи мають душу. В книзі описано картини природи. Неначе фільм, пробігають вони повз уяву читача.

Оповідання захоплює всіх: малого й літнього читача.

А. П.

УСМІШКИ

— Від сьогодні, — сказав власник крамниці взуття своєму продавцеві, — ніякого кредиту! Хто не може заплатити на місці, хай прийде вдруге...

— Розумію, пане, — посміхнувся продавець.

Через пару хвилин з'явився покупець. Вибрав собі відповідні черевики, а тоді сповістив, що забув узяти гроші, і заплатити завтра.

— Окей, приятелю, — згодився на це продавець, і джентелмен з черевиками під пахою помандрував із крамниці.

— Як ви могли це зробити! — розлютовано підбіг до продавця власник крамниці, що все це бачив. — Я ж вам казав!...

— Не турбуйтеся, пане, — заспокоїв його продавець. — Той чоловік напевне прийде завтра, а може й сьогодні: я запакував йому два лівих черевики.

Пан Шлекевич вважав себе філософом. Якось бувши в гостях у приятеля, він помилково, замість пива, хильнув добру кварту горілки... Це «пиво» звало його з ніг. Для жарту приятелі понесли його на цвинтар і стали чекати, що буде. Прокинувшись від свіжого повітря, пан Шлекевич здивовано побачив, де він.

— Коли я живий, то чого я тут? — почав він філософувати, — коли ж я мертвий, то чому мені хочеться пити?

Жученко зайшов якось до крамниці свого приятеля-ювеліра. Той саме сперечався з клієнтом про якість діамантового персня.

— От добре, що ти зайшов! — скрикнув ювелір. — Скажи но свою думку про цей перстень.

Не промовивши й слова, Жученко повернувся й вийшов геть.

Через дві години ювелір зателефонував до нього:

— Це звешся приятелем! Чого тобі спало на думку викинути такого коника?

— Тому, — пояснив Жученко, — що я не знав, чи ти купуєш, чи продаєш той перстень.

— Пам'ятайте, — сказав суддя підсудному, — все, що ви скажете, може бути поставлене проти вас.

— Все? — недовірко перепитав підсудний і заміслювався.

— Ану, — сказав він через хвилину, — почнемо з малого: ХОРОША ДІВЧИНА!

«Дивіться, щоб ваше пальто не зникло!» — великими літерами стояло над вішалкою в ресторані.

Через те пан Студецький, що обідав тут із своїм приятелем, безперервно озирався на вішалку.

— Кинь, це мене нервує, — озвався нарешті приятель. — Перестань зиркати на нашу пальта!

— Я «зиркаю» тільки на моє пальто, — огризнувся пан Студецький. — Твоє зникло пів години тому.

Пащекуха потрапила на вечірку до найбагатшої людини в місці. На другий день вона сповістила приятелям:

— Він зовсім не такий багатий, як думають; на власні очі бачила, що його дві дочки цілий вечір грали на однім фортеп'яні.

Вчитель: Назвіть п'ять речей, що до їх складу входить молоко.

Учень: Сир, масло, морозиво... дві корови.

Касир у театрі: Чого ти вдєєте купуєш квитка?

Хлопець: Водинадцять куплю... якщо контролер мені й цей перерве.

— Ти б'єш молотком, як блискавка.

— Так швидко?

— Ні, так само рідко влучаєш у те саме місце.

— Як ваш новий годинник?

— Перша кляса! Те, що інші проходять за годину, він відмахує за 45 хвилин!

Агроном: Ваші методи застаріли. Я буду дуже здивований, коли це дерево вродить вам хоч 10 кіл яблук.

Садівник: Я здивуюсь не менше, бо досі воно родило тільки груші.

Вчитель: Чому ми намагаємось унеможливити війну?

Учень: Бо тоді легше буде вчити історію.

Учитель: До якої родини належить ця змія?

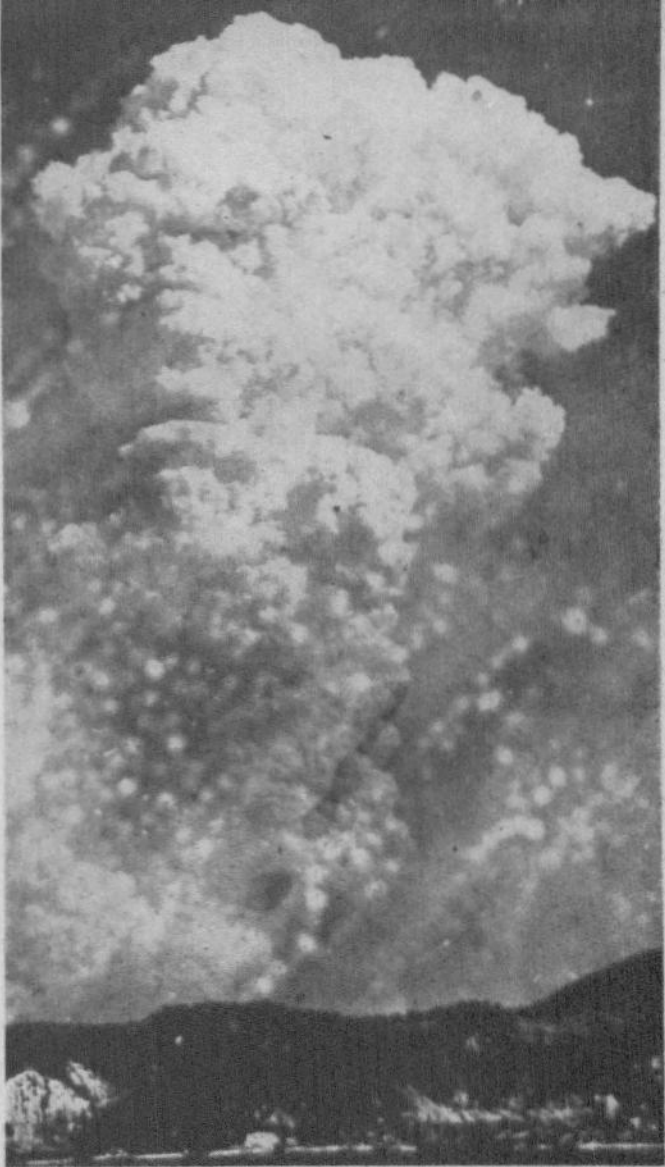
Учень: Точно не знаю, але думаю, що до якоїсь тутешньої.

— Я чув, що ви тепер маєте власну фірму? Пригадуйте, як років десять тому я зайшов до вас позичити п'ять доларів, а ви мене викинули з хати?

— Пам'ятаю!

— Ну, тепер ви вже багатій і напевне позичите мені п'ятку?

— Ні...

Досі неопублікована картина вибухової хмари першої атомової бомби, що була скинена над японським містом Гірошіма. Фото зроблене з міста Йосіра, що лежить за горами позаду Гірошіми. Білі плями викликані сильним випромінюванням радіо.

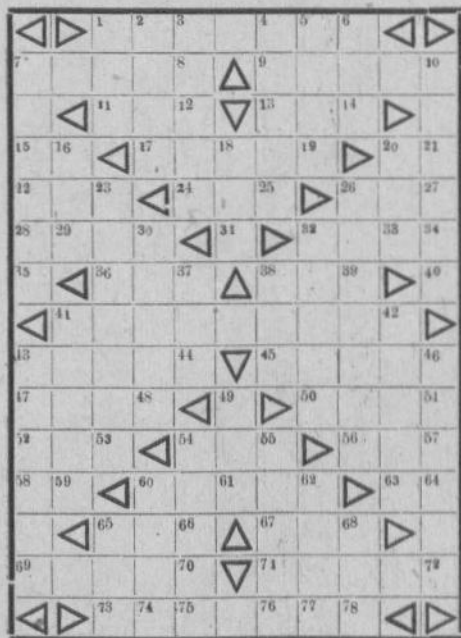
— Гратулюю! Ви справжня людина — не дивлячись ні на що, дотримуетесь старих звичок.

Президент США одержує платню 75.000 доларів на рік. Місячно дістає Трумен 6.250 доларів, з цього в нього удержують податку 1.346 доларів і 75 центів. Він одержує чистої плати щомісяця 4.903 долари і 25 центів. (Це відносно небагато, коли зважити, що фільмові артисти у Голлівуді заробляють 10—20 тисяч доларів на тиждень).

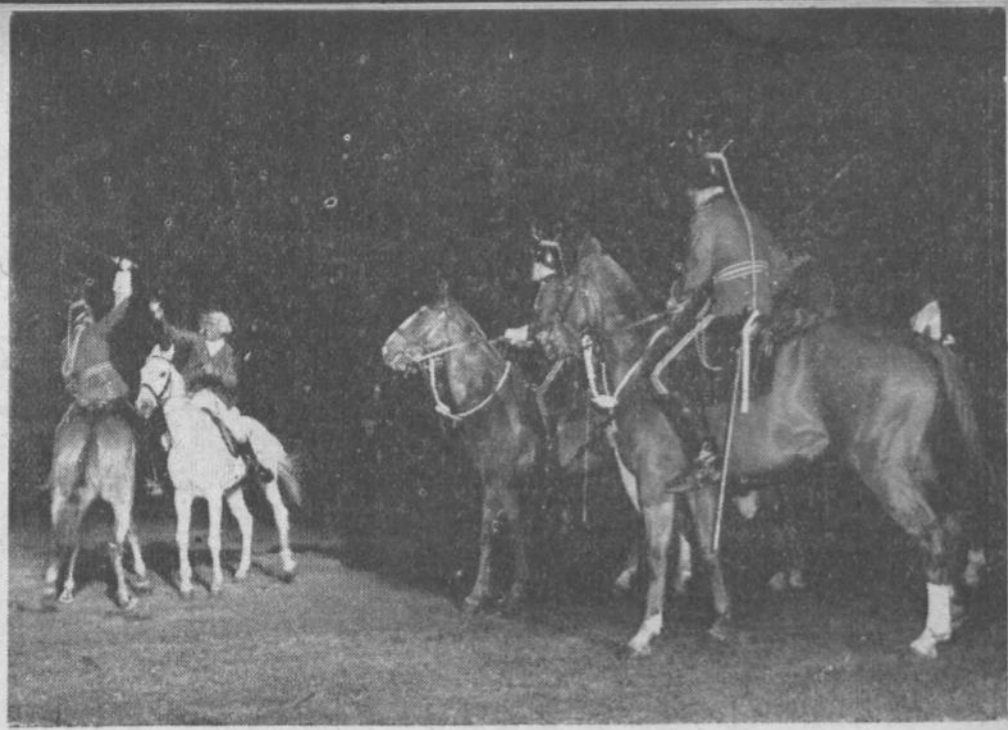
Подав Ю. Б.

КРОСВОРД № 9

Поємно: 1-6 — Грецький фізик та механік. 7-8 — Тропічні боби. 9-10 — Розбійник-злочин у Парижі. 11-12 — Рогата тварина, що вимерла. 13-14 — Чуття. 15-16 — Склад. 17-19 — Татарський хан-завойовник. 20-21 — Ініціали (ім'я, прізвище) українського гетьмана. 22-23 — Доплив Висли. 24-25 — Римський полководець часів пунічної війни. 26-27 — Ноїв син. 28-30 — Князь України-Руси. 32-34 — Пристрій на вітрильному судні. 36-37 — Німецька промислова область. 38-39 — Тварина-гризун. 41-42 — Славний гетьман. 43-44 — Місто на Близькому Сході, зруйноване, як кара Божа. 45-46 — Велике промислове місто в Японії. 47-48 — Брат пророка Мойсея. 50-51 — Чуття. 52-53 — Частина обличчя. 54-55 — Хатня тварина. 56-57 — Мистецтво по-латинському. 58-59 — Ініціали (ім'я, прізвище) сучасного російського письменника. 60-62 — Острів на Середземному морі. 63-64 — Подвійна голосна. 65-66 — Синонім гадюки. 67-68 — Славний англійський ексцентрик. 69-70 — Водяна тварина сибірських рік. 71-72 — Український письменник. 73-78 — Один із перших київських володарів.

Доземно: 1-11 — Дія, документ. 2-17 — Урочистий банкет в аристократичних колах. 3-24 — Гора, де Мойсей видобув воду зі скелі. 4-25 — Представник польської людності в багнистій області східної Прусії. 5-19 — Область у Греції. 6-14 — Те, що волхви принесли Христові. 7-35 — Пастух американських прерій. 10-40 — Один із мушкетерів трилогії Дюма. 16-29 — Назва оселі на Кавказі. 18-31 — Відомий німецький фізик. 20-33 — Синонім підлоги. 23-53 — Гелленський історик. 26-56 — Смертельна злоякісна пухлина. 30-48 — Одно з великих півн.-американських озер. 32-50 — Країна в півн. Африці. 37-44 — Напій. 38-45 — Один із засновників Києва. 41-59 — Чоловіче ім'я. 42-63 — В переносному розумінні юрба. 43-69 — Популярний сучасний американський письменник. 46-72 — Жіноче ім'я (героїня «Гайдамак»). 49-61 — Стан води. 54-75 — Фортеця на Дніпрі (в минулому). 55-76 — Ріка в Сибірі. 60-74 — Олійна рослина. 62-77 — Мінерал. 65-73 — Відбувається, звичайно, під час спочинку. 68-78 — Продукт праці комах.

На фото вгорі: На берлінському олімпійському стадіоні почалися II. серпня вистави, влаштовані британськими військами — т. зв. «тату». Солдати в історичних уніформах виконували спортивні й музичні вправи та інсценівки. На фото ліворуч: Англійський мотоцикліст проскакує крізь палаюче колесо; праворуч: Інсценівка бою кінного загону з розбійниками, що пограбували поштову карету.

Ліворуч: Президент США Трумен вітає в Білому Домі свого молодого «колегу» 16-річного Едмона Гоні з Міями, що був недавно обраний американською спілкою молоді на президента під час удаваних виборів.

Внизу ліворуч: Навіть і тепер по американській річці Міссісіпі плавають такі старовинні пароплави.

Праворуч: Четверо близнят американського солдата Генна та англійки, з якою він познайомився під час війни, дістають це потрібне при тропічній балтиморській спеці прохолодження.

Внизу праворуч: Недавно відбулося вінчання колишнього румунського короля Карола з Магдою Люпеску. З причин хвороби нареченої офіційне свято відбудеться пізніше. Один з останніх її знятків у готелі в Ріо-де-Жанейро.

Внизу: Двадцятисемирічний американський капітан Вільям П. Одом, закінчив навколосвітній переліт в одноособовому літаку «Рейнолдз Бомбшел» новим рекордом, а саме, він перелетів 31 342 км. за 73 години.

